

V Bruseli 22. 6. 2021
COM(2021) 316 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o uplatňovaní nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly
Únie na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného
hospodárstva, ako sa vyžaduje podľa článku 118, za roky 2015 – 2019**

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o uplatňovaní nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Únie na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, ako sa vyžaduje podľa článku 118, za roky 2015 – 2019

1. Úvod a súvislosti

Nariadením Rady (ES) č. 1224/2009¹ (ďalej len „nariadenie o kontrole“) sa stanovuje systém EÚ na kontrolu rybolovu s cieľom zabezpečiť dodržiavanie pravidiel spoločnej rybárskej politiky². Spolu s nariadením o nezákonnom, nenahlásenom a neregulovanom rybolove (ďalej len „NNN rybolov“) a nariadením o udržateľnom riadení vonkajších rybárskych flotíl⁴ sa v nariadení o kontrole ustanovujú pravidlá a opatrenia v oblasti kontroly, inšpekcie a presadzovania na základe globálneho a integrovaného prístupu.

Zainteresovanými stranami zapojenými do riadenia a vykonávania systému na kontrolu rybolovu sú členské štáty, Európska komisia, Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA)⁵ a obchodní prevádzkovatelia. Nariadenie o kontrole sa vzťahuje na celý reťazec rybolovných činností od siete po tanier.

Tento dokument je reakciou na právnu povinnosť Komisie predkladať každých päť rokov Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní nariadenia o kontrole v členských štátoch (článok 118 ods. 2).

Komisia prijala v roku 2017 prvú správu o vykonávaní a hodnotení nariadenia o kontrole, ktorá sa vzťahuje na prvých päť rokov (2010 – 2014) od jeho nadobudnutia účinnosti⁶. Z hodnotenia vyplývalo, že nariadenie o kontrole je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov spoločnej rybárskej politiky a na presadzovanie ochranných a riadiacich opatrení. V zásadách a ustanoveniach nariadenia o kontrole sa rozoberajú problémy, ktoré v minulosti viedli k rozsiahlemu prekračovaniu kvót a nedostatočnému dodržiavaniu pravidiel v oblasti rybolovu. Z analýzy v prvej správe zároveň vyplynulo, že členské štáty vykonali hlavné ustanovenia nariadenia o kontrole, ale vzhľadom na zložitosť pravidiel a čas potrebný na prispôsobenie sa vykonávanie niektorých ustanovení v niektorých prípadoch oneskorilo. V správe sa takisto dospelo k záveru, že hoci nariadením o kontrole sa prispelo k zlepšeniu systému na kontrolu rybárstva aj k dodržiavaniu pravidiel spoločnej rybárskej politiky, nebolo celkom vhodné na daný účel (pozri oddiel 3.1). S cieľom riešiť zistené nedostatky

¹ [Ú. v. EÚ L 343, 22.12.2009, s. 1 – 50.](#)

² [Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22 – 61.](#)

³ [Ú. v. EÚ L 286, 29.10.2008, s. 1 – 32.](#)

⁴ [Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 81 – 104.](#)

⁵ <https://www.efca.europa.eu>.

⁶ [COM\(2017\) 192 final.](#)

prijala Komisia v roku 2018 návrh na revíziu systému EÚ na kontrolu rybolovu⁷. O tomto návrhu sa v súčasnosti rokujú s Radou a Európskym parlamentom.

Táto druhá správa poskytuje prehľad uplatňovania základných ustanovení nariadenia o kontrole za roky 2015 – 2019.

Informácie uvedené v tomto dokumente sa opierajú o: i) údaje nahlásené členskými štátmi podľa článku 118 nariadenia o kontrole⁸; ii) pripomienky Komisie vyplývajúce z auditov, overení a inšpekcií vykonaných v súlade s hlavou X nariadenia o kontrole; iii) informácie nadväzujúce na tieto audity, overenia a inšpekcie; iv) diskusie konané v rámci skupín expertov pre kontrolu rybolovu a dodržiavanie pravidiel a v) ďalšie špecializované činnosti (napríklad semináre, stretnutia).

2. Vykonávanie nariadenia o kontrole členskými štátmi

Za zabezpečenie správneho vykonávania systému na kontrolu rybolovu sú zodpovedné členské štáty. V rokoch 2015 – 2019 členské štáty pokračovali v zlepšovaní vykonávania nariadenia o kontrole. Zlepšenia sa dosiahli v oblastiach, v ktorých boli v predchádzajúcom vykazovanom období zistené nedostatky, najmä: i) sankčné a bodové systémy; ii) monitorovanie malých plavidiel; iii) nahlasovanie údajov o úlovkoch malých plavidiel a iv) výmena údajov. Hoci sú tieto zlepšenia vítané, digitalizácia údajov o rybolove zostáva neúplná a v tejto oblasti je potrebné vyvinúť väčšie úsilie. Podobne, aj keď došlo k zlepšeniu sankčných systémov členských štátov (vrátane zavedenia bodových systémov), treba urobiť viac pre zabezpečenie účinného a rovnakého uplatňovania a presadzovania týchto opatrení. Podrobnejšie informácie o týchto bodoch sú uvedené v ďalších oddieloch.

2.1. Podmienky prístupu do vôd a zdrojov a kontrola riadenia flotily

S cieľom zabezpečiť, aby sa rybolovné činnosti vykonávali v súlade s pravidlami spoločnej rybárskej politiky, pre tieto činnosti sa vyžaduje **licencia na rybolov** a pri uplatňovaní osobitných podmienok **oprávnenie na rybolov**. Celkový počet platných licencií na rybolov nahlásených členskými štátmi sa v rokoch 2015 – 2019 mierne znížil z takmer 96 000 platných licencií na rybolov v roku 2015 na približne 91 000 v roku 2019. Počas tohto obdobia členské štáty nahlásili dočasné pozastavenie viac ako 1 500 licencií na rybolov a trvalé odobratie viac ako 1 100 licencií. Počet oprávnení na rybolov sa zvýšil z 30 500 v roku 2015 na viac ako 38 500 v roku 2019, pričom 154 bolo dočasne pozastavených a 187 trvale odobratých.

Členské štáty musia na zabezpečenie účinnej kontroly prevádzkovať **systém monitorovania plavidiel (ďalej len „VMS“)** a rybárske plavidlá s najväčšou dĺžkou (LOA) 12 metrov alebo viac musia byť vybavené zariadením, ktoré príslušným orgánom umožňuje ich automatické lokalizovanie a identifikáciu. Niektoré plavidlá však môžu byť od tejto požiadavky

⁷ [COM\(2018\) 368 final](#).

⁸ Obsiahle a podrobné zhrnutie údajov nahlásených členskými štátmi je uvedené v súhrnnej správe o údajoch nahlásených členskými štátmi v súlade s článkom 118 nariadenia o kontrole, ktorá je k dispozícii na adrese [Circabc \(europa.eu\)](#) spolu s pôvodnými predloženými správami.

oslobodené, ak: i) ich celková dĺžka je od 12 do 15 metrov a pôsobia výlučne v teritoriálnych moriach vlajkového členského štátu alebo ii) od okamihu vyplávania po návrat do prístavu nikdy nestrávia na mori viac ako 24 hodín. Analýza nahlásených údajov členskými štátmi naznačuje, že hoci sa táto výnimka stále používa, pokrytie VMS pre plavidlá s LOA od 12 do 15 metrov sa zvýšilo približne z 35 % v roku 2015 na 40 % v roku 2019.

Kľúčovým prvkom systému EÚ na kontrolu rybárstva je **kontrola výkonu motora**. Výkon motora a hrubá priestornosť rybárskych plavidiel predstavujú dva ukazovatele kapacity regulované v rámci systémov zaradenia/vyradenia⁹. Sú to zároveň dva ukazovatele kapacity, pre ktoré sa v spoločnej rybárskej politike stanovujú stropy. Z týchto dôvodov riadenie kapacity flotily vrátane systému zaradenia/vyradenia do registra rybárskej flotily EÚ¹⁰ závisí od presného a spoľahlivého zaznamenávania týchto dvoch parametrov. Presnosť vyhlásení o výkone motora zo strany členských štátov je zásadná na zabezpečenie toho, aby sa neprekročili kapacitné limity ich flotíl, a preto kapacita flotily EÚ zostáva v súlade s rybolovným úsilím, ktorým sa zabraňuje nadmernému výlovu populácií. Komisia zverejnila v roku 2019 štúdiu o overovaní výkonu motora v 15 členských štátoch¹¹. Štúdiou sa zistilo, že nesúlad je rozšírený vo všetkých členských štátoch, oblastiach a typoch plavidiel zahrnutých do štúdie. Zistenia vyvolávajú otázky týkajúce sa celkového dodržiavania súladu členských štátov so stropmi rybolovnej kapacity a so systémom zaradenia/vyradenia. Štúdiou sa takisto potvrdilo, že súčasné ustanovenia o kontrole výkonu motora nie sú celkom vhodné na daný účel. Fyzické testovanie výkonu motora je navyše nákladné a zložité, a to tak pre orgány, ako aj pre prevádzkovateľov. Zároveň je toto fyzické testovanie často neúčinné, pretože počas testovania alebo po ňom sa môže výkon motora nenápadne zmeniť. Preto sa javí ako vhodné prejsť na systém „nepretržitého monitorovania motora“ aspoň pre určité segmenty flotily. Prechod na tento systém už navrhla Komisia vo svojom návrhu revidovaného systému na kontrolu rybolovu.

V záujme lepšieho monitorovania údajov o flotile a jej kapacite na úrovni EÚ Komisia aktualizovala register flotily EÚ¹²¹³. Register obsahuje databázu, ktorá je čiastočne verejne prístupná.

2.2. Nástroje nahlasovania úlovkov, váženie a výsledovateľnosť

Na uľahčenie účinného monitorovania sú rybárske plavidlá EÚ s najväčšou dĺžkou 10 metrov alebo viac povinné viesť **rybársky denník**. Pre plavidlá s LOA 12 metrov alebo viac to musí byť v elektronickej podobe (elektronický denník), hoci vo výnimke sa určitým **plavidlám s celkovou dĺžkou od 12 do 15 metrov** môže povoliť používanie denníka v papierovej

⁹ [Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 1 – 7.](#)

¹⁰ [Ú. v. EÚ L 34, 9.2.2017, s. 9 – 177.](#)

¹¹ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a867cbac-8e90-11e9-9369-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-99423821>.

¹² Pre verejnosť bol od júna 2018 pravidelne na portáli Európa zverejňovaný súbor programu Excel s údajmi z aplikácie. Webová aplikácia, ktorá je dnes viditeľná, bola vydaná v decembri 2019.

¹³ https://webgate.ec.europa.eu/fleet-europa/index_en.

forme¹⁴. Údaje znázorňujú všeobecný trend znižujúceho sa používania denníka v papierovej forme, hoci jeho použitie je stále veľmi rozšírené. Počet plavidiel s LOA viac ako 12 metrov, ktoré mali elektronický denník, sa zvýšil zo 4 800 v roku 2014 takmer na 8 700 v roku 2019. Tento nárast je výsledkom zvýšeného používania elektronických denníkov na plavidlách s dĺžkou od 12 do 15 metrov, kde sa používanie elektronických denníkov zvýšilo z 30 % na 40 %. Okrem toho sa percentuálny podiel plavidiel s LOA od 10 do 12 metrov, ktoré používali elektronické denníky, zvýšil zhruba z 2 % v roku 2014 na 11 % v roku 2019.

Monitorovanie úlovkov pre **plavidlá s LOA do 10 metrov** sa musí vykonávať prostredníctvom plánov odberu vzoriek, denníkov v papierovej forme alebo záznamov o predaji. Podiel plavidiel, ktoré podliehali jednotlivým metódam monitorovania, bol počas vykazovaného obdobia pomerne stabilný, s rozdielmi niekoľkých percentuálnych bodov v priebehu rokov. Najčastejšie používaným typom metódy monitorovania boli plány odberu vzoriek. Okrem týchto foriem kontroly zaviedli niektoré členské štáty elektronické denníky, a hoci nahlásený počet takýchto plavidiel je nepochybne dosť malý, zvýšil sa približne zo 100 v roku 2015 na 450 v roku 2019.

Pretože správy v papierovej forme sa považujú za neúčinné a vytvárajú veľkú administratívnu záťaž¹⁵, cieľom návrhu revidovaného systému EÚ na kontrolu rybolovu je zamerať sa na úplnú digitalizáciu nahlasovania vo všetkých segmentoch flotily v súlade s digitálnou stratégiou EÚ¹⁶. Opatrenia navrhnuté v tejto oblasti na úrovni EÚ sú v súlade s dostupnými technológiami. Cieľom navrhovaných opatrení je takisto zabrániť narušeniu rovnakých podmienok, ktoré by mohli vzniknúť, ak členské štáty prijmú tieto nové technológie jednostranne. Komisia v tejto súvislosti zorganizovala v decembri 2018 seminár o **digitálnych nástrojoch pre maloobjemový rybolov**¹⁷. Seminár sa týkal: i) digitálnych nástrojov na monitorovanie plavidiel; ii) digitálnych nástrojov na nahlasovanie úlovkov a iii) sekcie zameranej na Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) ako mechanizmus financovania. Seminár poskytol príležitosť vymieňať si: i) vedomosti; ii) najlepšie postupy a iii) informácie o trendoch a vývoji v oblasti digitálnych riešení na monitorovanie a kontrolu maloobjemového rybolovu. Účastníci seminára sa celkovo vyjadrili v prospech technologických inovácií, hoci vzniesli výhrady k nákladom a úsporám z rozsahu pri vybavení väčšej časti flotily EÚ digitálnymi nástrojmi. V tejto otázke sa návrhom Komisie na Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ďalej len „ENRAF“) na roky 2021 – 2027^{18,19} podporuje nákup a inštalácia vybavenia na povinné sledovanie plavidla a systémy

¹⁴ Členské štáty môžu oslobodiť plavidlá s LOA od 12 do 15 metrov, ktoré: a) pôsobia výhradne v teritoriálnych moriach vlajkového členského štátu alebo b) nikdy nestrávia na mori viac ako 24 hodín, počítaných od vyplávania po návrat do prístavu.

¹⁵ [SWD\(2018\) 280 final](#).

¹⁶ [Formovanie digitálnej budúcnosti Európy | Formovanie digitálnej budúcnosti Európy \(europa.eu\)](#).

¹⁷ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/workshop-digital-tools-small-scale-fisheries-brussels-4-5-december-2018-2018-11-30_en

¹⁸ [COM\(2018\) 390 final](#).

¹⁹ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/commissioner-sinkevicius-welcomes-provisional-political-agreement-european-maritime-fisheries_en.

elektronického nahlasovania na rybárskych plavidlách na maloobjemový pobrežný rybolov²⁰ so 100 % mierou intenzity pomoci.

Stále existujú obavy týkajúce sa vysledovateľnosti, aj keď v tejto oblasti došlo k pokroku a členské štáty hľadali rôzne riešenia na zabezpečenie vysledovateľnosti produktov rybolovu. V informačnom reťazci sa vyskytujú nedostatky v dôsledku pokračujúceho súčasného používania papierových a elektronických informácií, ako aj v dôsledku nedostatku harmonizovaných noriem pre údaje. Tieto nedostatky ešte neboli vyriešené. Ukázalo sa, že mnohé členské štáty majú problémy s vykonávaním existujúcich pravidiel vysledovateľnosti podľa nariadenia o kontrole. Medzi tieto problémy patrí: i) nedostatočná koordinácia medzi rôznymi orgánmi zodpovednými za kontroly v dodávateľskom reťazci; ii) rozdielne výklady uplatniteľnosti ustanovení o vysledovateľnosti a iii) nejasnosti týkajúce sa ustanovení všeobecného potravinového práva o vysledovateľnosti²¹. Tieto zistenia potvrdzujú výsledok predchádzajúceho hodnotenia nariadenia o kontrole, ktoré pripisovalo nedostatky v jeho vykonávaní nedostatočnej nejasnosti existujúceho právneho rámca. Okrem toho tieto zistenia potvrdzujú aj relevantnosť návrhu Komisie na revíziu systému na kontrolu rybolovu. S cieľom pomôcť pri riešení týchto otázok zorganizovala Komisia v októbri 2019 **seminár o vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry**²². Seminár sa týkal: i) navrhovaných zmien v požiadavkách na vysledovateľnosť v prebiehajúcej revízii nariadenia o kontrole a ii) prezentácií rôznych systémov a technológií, ktoré v súčasnosti vykonávajú členské štáty a priemysel v oblasti vysledovateľnosti produktov rybolovu. Medzi kľúčové body diskusie, ktoré na seminári odzneli, patrili význam interoperability medzi systémami a spôsob zabezpečenia účinného vykonávania v prospech všetkých zúčastnených, t. j. orgánov, prevádzkovateľov a konečných spotrebiteľov.

Spravovanie kvót je jedným z hlavných pilierov riadenia rybolovu v rámci spoločnej rybárskej politiky. Presné váženie, registrácia a vysledovateľnosť produktov rybolovu sú nevyhnutné: i) na účely kontroly; ii) na monitorovanie čerpania kvót a iii) na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti rybolovných činností. V auditoch a overovaniach Komisie, ktoré sa uskutočnili vo vybraných členských štátoch²³, sa poukázalo na závažné nedostatky pri **vážení, registrácii a vysledovateľnosti** úlovkov. Tieto nedostatky: i) narúšajú rovnaké podmienky pri uplatňovaní pravidiel medzi členskými štátmi; ii) uľahčujú nadmerný výlov a iii) majú za následok nedostatočné nahlasovanie úlovkov. Všetky tri problémy ohrozujú ciele spoločnej rybárskej politiky. Komisia prijala opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov (pozri oddiel 3.3) a bude pokračovať v hodnotení, ako členské štáty uplatňujú pravidlá o vážení, registrácii úlovkov a vysledovateľnosti.

²⁰ Maloobjemový pobrežný rybolov vykonávajú rybárske plavidlá s najväčšou dĺžkou do 12 metrov, ktoré nepoužívajú vlečný rybársky výstroj.

²¹ [Ú. v. EÚ L 31, 1.2.2002, s. 1 – 24.](#)

²² https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/traceability-fisheries-products-know-what-you-buy-2019-10-10_en.

²³ Dánsko, Írsko, Belgicko a Holandsko.

2.3. *Špecifické kontrolné a inšpekčné programy*

Špecifické kontrolné a inšpekčné programy, ktoré prijala Komisia pre päť morských oblastí EÚ²⁴, členské štáty vykonali na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. EFCA zabezpečila prevádzkovú koordináciu inšpekčných činností na regionálnej úrovni prostredníctvom plánov spoločného nasadenia. Celkový počet inšpekcií vykonaných v rámci plánov spoločného nasadenia sa od roku 2015 do roku 2019 takmer zdvojnásobil, pričom v roku 2019 sa vykonalo viac ako 32 000 inšpekcií. Percentuálny podiel predpokladaných porušení predpisov²⁵ v rámci inšpekcií na mori aj inšpekcií na pevnine sa v rovnakom období takisto zdvojnásobil, pričom priemery za jednotlivé roky a morské oblasti boli v rozsahu od 2 % do viac ako 24 %²⁶. Veľká väčšina predpokladaných porušení predpisov zistených počas inšpekcií na mori a inšpekcií na pevnine v rámci plánov spoločného nasadenia sa týkala nesprávneho nahlasovania úlovkov a nedodržiavania pravidiel o technických opatreniach²⁷. V roku 2019 predstavovali predpokladané porušenia predpisov týkajúce sa nesprávneho zaznamenávania viac ako 40 % z celkového počtu zistených predpokladaných porušení predpisov v Čiernom mori a Severnom mori. Porušenia predpisov týkajúce sa nesprávneho zaznamenávania dosiahli takmer 60 % predpokladaných porušení predpisov v Baltskom mori a vzrástli na 75 % v rámci plánov spoločného nasadenia pre „západné vody“ severovýchodného Atlantiku. V stredomorskom pláne spoločného nasadenia predstavovali predpokladané porušenia predpisov týkajúce sa nedodržiavania súladu s technickými pravidlami 30 % všetkých porušení, nesprávne zaznamenávanie predstavovalo 25 % a zvyšných 45 % zistených predpokladaných porušení predpisov sa týkalo nedodržiavania pravidiel riadenia alebo výsledovateľnosti.

V posledných rokoch malo spravodajstvo v oblasti kontroly rybolovu zaznamenať prospech z využívania **nových technológií**, akými sú napríklad technológie pozorovania Zeme. EFCA použila v roku 2019 **satelitné diaľkové snímanie** na detekciu plavidiel, identifikáciu cieľov a ďalšie špecifické monitorovacie úlohy.

2.4. *Kontrola povinnosti vylodiť úlovky*

Povinnosť vylodiť úlovky, ktorá plne nadobudla účinnosť v januári 2019, je jednou z hlavných častí reformovanej spoločnej rybárskej politiky. Členské štáty od začiatku jej postupného zavádzania v januári 2015 dosiahli malý pokrok v kontrole a presadzovaní jej uplatňovania. V záujme vyhodnotenia opatrení, ktoré prijali členské štáty, vykonala Komisia niekoľko auditov s cieľom: i) zabezpečiť kontrolu a presadzovanie povinnosti vylodiť úlovky a ii) zabezpečiť presnosť dokumentácie všetkých úlovkov. Zistenia z týchto auditov

²⁴ Východná časť Atlantického oceánu a Stredozemné more, Čierne more, Baltické more, Severné more a divízia ICES IIa, západné vody severovýchodného Atlantiku.

²⁵ Pojem „predpokladané porušenia“ sa vzťahuje na porušenia zistené inšpektorom a zaznamenané v správe o inšpekcii predtým, ako rozhodne príslušný orgán alebo sudca.

²⁶ <https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/EFCA%20Annual%20Report%20for%20year%202019.pdf>.

²⁷ Ú. v. E L 198, 25.7.2019, s. 105 – 201.

(v spojení s inými správami, ako napríklad: i) správy o hodnotení súladu, ktoré vypracovala EFCA v spolupráci s regionálnymi skupinami expertov pre kontrolu²⁸; ii) správy členských štátov a iii) správy mimovládnych organizácií pre životné prostredie poukazujú na nízku úroveň dodržiavania povinnosti vylodiť úlovky. Z uvedených zistení takisto vyplýva, že v niekoľkých morských oblastiach dochádza k rozsiahlemu, nezákonnému a nezdokumentovanému odhadzovaniu úlovkov. Úspešnosť povinnosti vylodiť úlovky závisí okrem iného od toho, či členské štáty zavedú primerané opatrenia na zabezpečenie kontroly a presadzovania rybolovných činností na mori. Takýmito opatreniami by sa podporilo dodržiavanie pravidiel a stimulovalo odvetvie rybolovu, aby sa predovšetkým vyhlo nechceným úlovkom, čo je cieľom spoločnej rybárskej politiky. Ako nákladovo najefektívnejší prostriedok pre členské štáty na zabezpečenie kontroly a presadzovania rybolovných činností na mori sa ukázalo diaľkové elektronické monitorovanie (ďalej len „REM“), ktorého súčasťou je kamerový systém a snímače. Z tohto dôvodu poskytuje návrh Komisie na revíziu systému EÚ na kontrolu rybolovu právny základ pre povinné používanie REM založené na rizikách, ako najúčinnnejšieho a nákladovo najefektívnejšieho prostriedku na kontrolu povinnosti vylodiť úlovky na mori. EFCA v spolupráci s členskými štátmi vypracovala v roku 2019 technické pokyny a minimálne špecifikácie pre REM²⁹.

2.5. Inšpekcia a presadzovanie dodržiavania predpisov

Počet **osôb, ktoré členské štáty oprávniť na vykonávanie inšpekcií rybolovu**, sa zvýšil približne z 12 750 v roku 2015 takmer na 14 400 v roku 2019, pričom u inšpektorov sa ekvivalenty plného pracovného času pohybovali od približne 4 do 5 000 na členský štát. Pri porovnaní pomeru inšpektorov rybolovu na plný a čiastočný úväzok, približne jeden z troch inšpektorov má ako hlavnú úlohu kontrolu rybolovu. Posúdiť akékoľvek skutočné zvýšenie počtu zamestnancov zameraných na kontrolu rybolovu je náročné, pretože právomoci inšpektorov sa v jednotlivých členských štátoch líšia³⁰. Niektoré členské štáty však zdôraznili, že majú problémy s nedostatočným počtom pracovníkov na inšpektorátoch, čo môže ohroziť účinnosť ich systémov kontroly.

Členské štáty nahlásili v rokoch 2015 – 2019 celkovo približne 450 000 **inšpekcií**. Pri porovnaní pomeru inšpekcií v štyroch hlavných lokalitách sa 48 % vykonalo v prístave/pri vylodení, 26 % na trhu, 22 % na mori a 4 % počas prepravy.

Členské štáty nahlásili v roku 2015 na inšpekciu rybolovu 1 147 hliadkovacích plavidiel a tento počet sa v roku 2019 zvýšil na 1 256, s celkovým počtom takmer 100 000 hliadkovacích dní na mori za vykazované obdobie rokov 2015 – 2019 v porovnaní s 56 000 hliadkovacími dňami na mori nahlásenými za roky 2010 – 2014. Okrem toho členské štáty oznámili aj nárast počtu prieskumných lietadiel určených na kontrolu rybolovu a dohľad nad rybolovom, ktorý sa zvýšil zo 72 v roku 2015 na 76 v roku 2019, pričom v rokoch 2015 –

²⁸ <https://www.efca.europa.eu/en/content/compliance-evaluation>.

²⁹ <https://www.efca.europa.eu/en/content/technical-guidelines-and-specifications-implementation-remote-electronic-monitoring-rem-eu>.

³⁰ Za inšpektorov možno považovať rôznych vnútroštátnych zástupcov od špecializovaných inšpektorov rybolovu až po políciu a zástupcov pracujúcich ako colníci.

2019 sa uskutočnilo celkovo takmer 30 000 hodín prieskumu. Zároveň sa zvýšilo používanie nových technológií na dohľad nad rybolovom. V roku 2015 dva členské štáty nahlásili používanie dronov, pričom celkovo sa používalo osem dronov, kým v roku 2019 sedem členských štátov používalo drony, pričom v prevádzke bolo celkovo 39 zariadení.

Členské štáty identifikovali v rokoch 2015 – 2019 celkovo viac ako 65 000 **predpokladaných porušení predpisov**, pričom ročný údaj sa pohyboval medzi 12 000 a 13 000. Bol zaznamenaný celkový vzostupný trend počtu **závažných porušení predpisov**, ktorých počet stúpol približne z 3 000 v roku 2015 na 3 500 v roku 2019. Porušenia boli v priemere zistené približne pri každej desiatej inšpekcii.

Najčastejšie predpokladanými porušeniami sú porušenia týkajúce sa výsledovateľnosti (28 %), po ktorých nasledujú porušenia týkajúce sa rybárskych denníkov a vyhlásení o vylodení (22 %) a porušenia pravidiel kontroly stanovených vo viacročných plánoch³¹ (20 %). Pokiaľ ide o najmenej predpokladané porušenia, členské štáty nenahlásili žiadne alebo takmer žiadne porušenia predpisov v súvislosti s: i) monitorovaním cenových a intervenčných opatrení; ii) spoločnou organizáciou trhov alebo iii) vážením po preprave.

Komisia začala v roku 2019 štúdiu o **sankčných systémoch** členských štátov³². Cieľom bolo poskytnúť hĺbkovú analýzu a posúdenie fungovania vnútroštátnych sankčných systémov, najmä pokiaľ ide o sankcie uplatňované členskými štátmi za porušenia v rokoch 2015 až 2019. Z výsledkov štúdie vyplýva, že potrebný právny rámec v členských štátoch je väčšinou úplný a že mnoho členských štátov svoj právny rámec za posledných päť rokov zlepšilo. Na konci roka 2019 mali všetky členské štáty s výnimkou jedného zavedený bodový systém pre držiteľov licencií a kapitánov rybárskych plavidiel. V niektorých členských štátoch sa vykonávanie **bodového systému** napriek tomu oneskorilo, prípadne systém ešte nie je funkčný. Okrem toho existujú značné rozdiely medzi krajinami v dĺžke konania o sankčnom procese a v úrovni uložených sankcií. Z týchto zistení vyplýva, že hoci sa situácia v rokoch 2015 – 2019 v porovnaní s rokmi 2010 – 2014 zlepšila, pre zabezpečenie rovnakých podmienok by bolo potrebné urobiť viac. Vyplýva z nich aj to, že je potrebné urobiť viac pre zabezpečenie účinnosti, odradzujúceho účinku a primeranosti sankcií uplatňovaných v každom členskom štáte. Cieľom revízie systému na kontrolu rybolovu, ktorý navrhla Komisia v roku 2018, je zamerať sa predovšetkým na odstránenie súčasných regulačných prekážok, ktoré bránia rovnakému zaobchádzaniu s prevádzkovateľmi a spravodlivej hospodárskej súťaži v celej EÚ.

2.6. Údaje a informácie

Členské štáty pravidelne nahlasujú Komisii **údaje o úlovkoch a úsilí**. Umožňuje to monitorovať celkové povolené úlovky a čerpanie kvót. Zaisťovanie kvality údajov je kľúčovým prvkom práce členských štátov a Komisie na zlepšení monitorovania kvót, pričom kvalita údajov je zabezpečená vhodným overením údajov a krížovou kontrolou. Pokiaľ ide

³¹ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/fisheries/rules/multiannual-plans_en.

³² Štúdia o systémoch sankcií členských štátov na porušenia ustanovení spoločnej rybárskej politiky, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/dfb452c8-c4df-11eb-a925-01aa75ed71a1>.

o povinnosť zaviesť automatizovaný **systém krížovej kontroly a overovania údajov**, 22 z 23 členských štátov uvádza, že takýto systém zaviedli, ale iba 12 z týchto 22 už svoje systémy automatizovalo. Ďalších šesť členských štátov plánuje zaviesť automatizáciu do roku 2021. Ďalšie oneskorenia v automatizácii sú stále pozorované v štyroch členských štátoch. Niekoľko členských štátov uvádza vykonávanie automatizovaných krížových kontrol ako hlavný úspech v rokoch 2015 – 2019.

Komisia stanovila v roku 2016 záväzný časový rozvrh pre členské štáty na zavedenie **normy FLUX** (*fisheries language for universal exchange* – norma na výmenu informácií o rybolove) **pre správu údajov o rybolove**³³ s cieľom zlepšiť účinnosť a efektívnosť výmeny údajov. Vďaka norme FLUX môžu regionálne organizácie pre správu rybolovu a krajiny na celom svete po prvýkrát použiť jediný univerzálny kód na automatizáciu zhromažďovania a šírenia údajov o úlovkoch. Norma je takisto harmonizovaná s normami, ktoré sa používajú v oblasti daní a vysledovateľnosti potravín. V priebehu posledných piatich rokov sa úroveň pokroku pri vykonávaní normy FLUX líšila medzi členskými štátmi a naprieč oblasťami. Systém výmeny transportná vrstva FLUX (FLUX TL) je v súčasnosti funkčný v Komisii a v 22 z 23 dotknutých členských štátov. Všetky výmeny údajov o rybolove sa uskutočňujú prostredníctvom centrálnej platformy na výmenu údajov, ktorú prevádzkuje GR MARE, a túto platformu možno použiť na zasielanie overených údajov a obsahu v štandardných formátoch Komisie. Výmeny údajov v týchto formátoch buď prebiehajú, alebo vo väčšine členských štátov napredujú dobre, pokiaľ ide o tieto kategórie údajov: rybolovná činnosť, záznamy o predaji, poloha plavidla, údaje o flotile a súhrnné údaje o úlovkoch.

3. Vykonávanie zo strany Komisie

Komisia zohrávala kľúčovú úlohu v pomoci členským štátom pri vykonávaní nariadenia o kontrole a pri monitorovaní ich súladu s týmto nariadením. Komisia predovšetkým: i) umožnila výmenu údajov o rybolovu vyvinutím potrebnej IT infraštruktúry; ii) vykonala početné audity a overovania a na tieto audity a overovania nadviazala; iii) pomáhala členským štátom pri výklade právnych predpisov, a iv) zriadila mnohé skupiny expertov pre kontrolu rybolovu. Všetky tieto činnosti spolu s prevádzkovou koordináciou, ktorú ponúkla EFCA, zásadne pomohli zlepšiť vykonávanie nariadenia o kontrole počas vykazovaného obdobia.

3.1. Právne predpisy a rozvoj politik

Komisia prijala v roku 2017 správu o vykonávaní a hodnotení nariadenia o kontrole³⁴. V správe sa v súlade s článkom 118 ods. 3 posudzovalo vykonávanie nariadenia a jeho vplyvy na spoločnú rybársku politiku päť rokov po nadobudnutí účinnosti. V rámci programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT)³⁵ z roku 2015 sa v správe zároveň posudzovalo,

³³ <http://www.unece.org/unecefact/unflux>.

³⁴ [COM\(2017\) 192 final](#).

³⁵ Program regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) – aktuálny stav a výhľad – hodnotiaci tabuľka programu REFIT, [SWD\(2015\)110 final](#).

či je nariadenie o kontrole stále vhodné na daný účel, a bola teda zameraná na zjednodušenie a zníženie regulačnej záťaže. Z výsledkov vyplýva, že hoci nariadenie o kontrole pomohlo zlepšiť systém na kontrolu rybolovu aj zvýšiť úroveň dodržiavania pravidiel spoločnej rybárskej politiky, nebolo celkom vhodné na daný účel. V správe sa zdôraznilo niekoľko kľúčových výziev, ktoré EÚ a jej členské štáty musia vyriešiť s cieľom zabezpečiť: i) udržateľný rybolov; ii) rovnaké podmienky pre všetkých prevádzkovateľov a iii) lepšie synergie s ostatnými politikami, najmä v oblasti životného prostredia a trhov. Z osobitnej správy Európskeho dvora audítorov³⁶, uznesenia Európskeho parlamentu³⁷ a stanoviska platformy REFIT³⁸ takisto vyplýva, že systém na kontrolu rybolovu EÚ má chyby a celkovo nie je vhodný na daný účel.

Dvor audítorov vyjadril znepokojenie najmä nad týmito otázkami: i) presnosť registrov flotily členských štátov (v súvislosti s výkonom motora a hrubou priestornosťou); ii) vysoká závislosť od nespoľahlivých systémov nahlasovania úlovkov v papierovej forme; iii) nedostatočne účinné monitorovania flotily maloobjemového rybolovu; iv) potreba zriadiť platformu na výmenu údajov s cieľom uľahčiť výmenu údajov o rybolove medzi členskými štátmi; v) chýbajúce štandardizované protokoly o inšpekcii rybolovu a vi) potreba zaviesť systém na výmenu údajov o porušeníach a sankciách medzi členskými štátmi.

Komisia začala v júni 2017 politickú iniciatívu na revíziu systému EÚ na kontrolu rybolovu. V rámci tejto iniciatívy Komisia v októbri 2017 zverejnila úvodné posúdenie vplyvu, po ktorom v novembri a decembri 2017 nasledovali cielené konzultácie so zainteresovanými stranami. Výsledkom bolo, že Komisia v máji 2018 prijala **návrh na revíziu systému EÚ na kontrolu rybolovu**³⁹. Cieľom návrhu je: i) posilnenie ustanovení o presadzovaní; ii) zabezpečenie lepšej kvality a lepšej výmeny údajov a informácií o rybolove, najmä v prípade maloobjemového a rekreačného rybolovu; iii) odstránenie nedostatkov v rámci spoločnej rybárskej politiky pri kontrole povinnosti vylodiť úlovky; iv) zníženie administratívnej záťaže a v) posilňovanie synergií s inými politikami. Z aktuálnej analýzy vykonávania nariadenia o kontrole za roky 2015 – 2019 vyplýva, že všetky tieto otázky sú stále relevantné. Návrh v súčasnosti prechádza riadnym legislatívnym postupom a preskúmava ho Európsky parlament a Rada. Ciele revízie sú plne v súlade s Európskou zelenou dohodou⁴⁰, pričom sa využívajú prínosy digitálnej transformácie na podporu ekologickej transformácie. Zároveň je súčasťou stratégie Komisie „z farmy na stôl“⁴¹ vzhľadom na to, že revidovaný systém na kontrolu rybolovu bude slúžiť na boj proti potravinovým podvodom a prispeje k udržateľnosti potravín pomocou zlepšeného systému vysledovateľnosti.

³⁶ Osobitná správa „Kontroly rybolovu EÚ: je potrebné väčšie úsilie“, <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=41459>.

³⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0407_EN.html.

³⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/xiv3acontrol_of_eu_fisheries.pdf.

³⁹ [COM\(2018\) 368 final](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/com2018368_en.pdf).

⁴⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk.

⁴¹ https://ec.europa.eu/food/farm2fork_en.

V hodnotení REFIT sa zdôraznil význam špecifických kontrolných a inšpekčných programov. Špecifické kontrolné a inšpekčné programy považujú všetky zainteresované strany za nevyhnutné pre účinné inšpekcie a pre posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi vo vodách EÚ a v medzinárodných vodách. Komisia začala v roku 2017 v spolupráci s EFCA a členskými štátmi pracovať na novom prístupe, ktorým by sa: i) zefektívnili existujúce špecifické kontrolné a inšpekčné programy⁴²; ii) rozšírilo ich geografické pokrytie a rozsah v súlade s reformovanou spoločnou rybárskou politikou a iii) znížila administratívna záťaž. Výsledkom bola skutočnosť, že Komisia v roku 2018 prijala nové špecifické kontrolné a inšpekčné programy⁴³, ktoré sa vzťahujú na všetky morské oblasti EÚ a na všetky oblasti rybolovu, na ktoré sa vzťahujú opatrenia EÚ na ochranu rybolovných zdrojov a riadenie rybolovu v týchto morských oblastiach. Zároveň sa tým zlepšili plány spoločného nasadenia ako platformy pre koordináciu. Takisto sa vypracovala harmonizovaná metodika na posúdenie rizík, v ktorej sa stanovuje: i) jednotný prístup ku kontrolným a inšpekčným programom v morskej oblasti a ii) rovnaké podmienky pre rybolov v rôznych členských štátoch. Harmonizovanú metodiku⁴⁴ vypracovala EFCA v spolupráci s členskými štátmi a je založená na možných hrozbách nedodržovania pravidiel spoločnej rybárskej politiky.

3.2. Údaje a informácie

Komisia venovala od roku 2015 značné zdroje a úsilie na rozvoj potrebnej IT infraštruktúry, aby si členské štáty mohli vymieňať údaje o rybolove vo formáte UN/FLUX. V súlade s odporúčaním Dvora audítorov⁴⁵ na zlepšenie úplnosti a spoľahlivosti údajov o rybolove sa Komisia v rokoch 2015 – 2019 zamerala na vývoj a implementáciu dopravnej vrstvy FLUX (FLUX TL)⁴⁶. Tento projekt sa ukázal ako náročný, pretože počiatočné verzie FLUX TL neboli schopné zvládnuť rastúci objem vymieňaných údajov. S každým novým vydaním sa stal softvér FLUX TL výkonnejším. Najnovšie aktualizácie vyhovujú požadovaným potrebám a ponúkajú ďalšie technické výhody, napríklad stránku pre monitorovanie. Komisia zohrala rozhodujúcu úlohu aj pri navrhovaní vykonávacích dokumentov, ktoré obsahujú podrobné pravidlá výmeny údajov. Tieto dokumenty sú dohodnuté s členskými štátmi prostredníctvom skupiny expertov pre systém elektronického nahlasovania (ďalej len „ERS“) a správu údajov.

Komisia vyvinula aj štandardizované formáty na výmenu údajov o oprávneniach na rybolov a správach o inšpekcii. Systém LICENSE na výmenu oprávnení na rybolov medzi členskými štátmi, tretími stranami a Komisiou začal fungovať v decembri 2020. Očakáva sa, že systém LICENSE sa rozšíri tak, aby umožňoval výmenu správ o inšpekcii do polovice roku 2021.

⁴² [Ú. v. EÚ L 350, 20.12.2012, s. 99 – 108](#); [Ú. v. EÚ L 170, 22.6.2013, s. 66 – 75](#); [Ú. v. EÚ L 175, 27.6.2013, s. 61 – 70](#); [Ú. v. EÚ L 85, 21.3.2014, s. 15 – 26](#).

⁴³ [Ú. v. EÚ L 317, 14.12.2018, s. 29 – 46](#).

⁴⁴ <https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/Risk%20Assessment%20Methodology.pdf>.

⁴⁵ Odporúčanie 3 osobitnej správy č. 08/2017 s názvom „Kontroly rybolovu EÚ: je potrebné väčšie úsilie“ <https://www.efca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=41459>.

⁴⁶ FLUX TL je softvér, ktorý sa používa na výmenu údajov o rybolove medzi členskými štátmi, Európskou komisiou a EFCA.

Komisia začala v novembri 2019 na žiadosť Európskeho parlamentu pilotný projekt zameraný na vývoj a testovanie „kontrolného systému rekreačného lovu morony európskej“⁴⁷. Externý dodávateľ vyvinul integrovaný IT nástroj, ktorý umožňuje rekreačným rybárom rýchlo informovať vnútroštátne orgány o svojich denných úlovkoch registráciou týchto úlovkov. Na príjem týchto údajov o úlovkoch bola vyvinutá webová platforma (RecFishing.eu), ktorá sa bude vďaka pozitívnym výsledkom pilotného projektu ďalej rozširovať. Výsledky boli prezentované na webinári „Monitorovanie a kontrola rekreačného rybolovu“ v decembri 2020⁴⁸.

3.3. Aktivita v oblasti overovania a presadzovania práva zo strany Komisie

Členské štáty musia zabezpečiť zavedenie účinných systémov na kontrolu rybolovu. Komisia je zodpovedná za dohľad nad správnym uplatňovaním nariadenia o kontrole a pravidiel spoločnej rybárskej politiky členskými štátmi a dohľadom nad ním. Úradníci Komisie vykonávajú overovanie, autonómne inšpekcie a audity s cieľom overiť účinnosť svojich systémov kontroly a dodržiavanie pravidiel spoločnej rybárskej politiky členskými štátmi. V rokoch 2015 – 2019 vykonalo GR MARE v členských štátoch približne 150 návštev v teréne, pričom väčšinou išlo o **audity**. Osobitný dôraz sa venoval: i) správne fungovaniu postupov registrácie úlovkov; ii) postupom váženia; iii) opatreniam zavedeným na kontrolu povinnosti vylodiť úlovky; iv) monitorovaniu a riadeniu vonkajšej flotily a v) overovaniu výkonu motora.

Uskutočnili sa aj **overovacie misie a audity** s cieľom skontrolovať vykonávanie kontrolných opatrení pre špecifické rybolovné činnosti, pri ktorých sa vyskytli problémy a vyžadovali sa bezodkladné opatrenia, ako napríklad tuniak modroplutvý v Stredozemnom mori, treska a losos v Baltskom mori a nárazovitý rybolov v Severnom mori. Uskutočnili sa kontroly s cieľom vyšetriť údajné porušenia právnych predpisov EÚ v oblasti rybolovu oznámené prostredníctvom sťažností. Okrem toho sa vynaložilo úsilie na riešenie nedostatkov zistených pri riadnom vykonávaní ustanovení o sankciách a bodových systémov.

Komisia požiadala v rokoch 2019 až 2020 dva členské štáty, aby začali **administratívne vyšetrovania**. Súčasťou prvého vyšetrovania bolo vyšetriť nedostatky zistené pri opatreniach na váženie a kontrolu rybolovu pelagických druhov a rekreačného lovu tuniaka modroplutvého⁴⁹. Pri druhom vyšetrovaní sa vyšetrovali nedostatky v systéme kontroly chovu tuniaka modroplutvého⁵⁰.

V mnohých prípadoch sa zisteniami z auditov a overovacích misií členské štáty úspešne zaoberali v rámci neformálnych dvojstranných dialógov (známych aj ako **prípady v rámci v rámci projektu EU Pilot**). V rokoch 2015 až 2018 Komisia otvorila sedem prípadov v rámci

⁴⁷ <https://op.europa.eu/fr/publication-detail/-/publication/01f3d94d-4019-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-180378385>.

⁴⁸ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/webinar-recreational-fisheries-monitoring-and-control-2020-12-04_en.

⁴⁹ Írsko.

⁵⁰ Chorvátsko.

projektu EU Pilot týkajúcich sa šiestich členských štátov, z ktorých jeden stále prebieha. Tieto prípady v rámci projektu sa týkali: i) vykonávania akčného plánu; ii) vykonávania bodového systému v dvoch členských štátoch; iii) kontroly flotily pôsobiacej v NEAFC; iv) nahlasovania úlovkov a v) kontroly výkonu motora v dvoch členských štátoch. V roku 2019 Komisia otvorila 24 prípadov v rámci projektu EU Pilot, ktoré sa týkali celkovo 17 členských štátov. Z nich sa osem vzťahovalo na kontrolu vonkajšej flotily členských štátov, 15 na kontrolu výkonu motora a jeden na sankčný a bodový systém. Komisia okrem toho otvorila v roku 2020 ďalšie tri prípady v rámci projektu EU Pilot týkajúce sa troch členských štátov, z ktorých dva sa týkali umiestňovania tuniakov modroplutvých do klieťok a jeden sa týkal kontroly vonkajšej flotily.

Ak Komisia zistí nedostatky v systémoch kontroly členských štátov, ktoré si zo strany členských štátov vyžadujú väčšie úsilie a čas na riešenie, vypracuje pre tieto členské štáty **akčné plány**. V rokoch 2015 – 2019 vypracovala Komisia deväť nových akčných plánov⁵¹, zatiaľ čo v rovnakom období bolo uzavretých šesť z ôsmich akčných plánov začatých pred rokom 2015⁵². Na konci roku 2019 sa akčný plán vzťahoval na 11 členských štátov⁵³ a v roku 2020 sa otvorili štyri nové akčné plány⁵⁴. V 15 prebiehajúcich akčných plánoch sa riešia: i) nedostatky zistené v systéme registrácie úlovkov; ii) sankčné systémy; iii) proces riadenia rizík; iv) počítačové systémy na validáciu údajov/automatizovanú krížovú kontrolu a v) požiadavky na vysledovateľnosť.

Napokon Komisia v rokoch 2015 – 2019 začala proti členským štátom tri **postupy v prípade nesplnenia povinnosti**. Tieto postupy sa týkali: i) kontroly flotily vo vodách organizácie NAFO⁵⁵; ii) vykonávania bodového systému⁵⁶ a iii) súladu s doložkou o výhradnom práve a kontroly flotily loviacej v západnej Afrike⁵⁷. Dva z týchto postupov boli ukončené v rokoch 2019 a 2020⁵⁸, pričom jeden⁵⁹ stále prebieha. Jeden postup v prípade nesplnenia povinnosti, ktorý sa začal v roku 2014 v súvislosti s dodržiavaním systému registrácie a váženia úlovkov, je stále otvorený⁶⁰. V roku 2020 začala Komisia tri ďalšie postupy v prípade nesplnenia povinnosti: jeden v súvislosti s kontrolou fariem pri love tuniaka modroplutvého⁶¹ a dva v súvislosti so systémom registrácie a váženia úlovkov⁶².

⁵¹ Belgicko, Cyprus, Chorvátsko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Malta, Taliansko.

⁵² Bulharsko, Lotyšsko, Malta, Rumunsko, Španielsko, Taliansko.

⁵³ Belgicko, Cyprus, Chorvátsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Malta, Portugalsko, Taliansko.

⁵⁴ Bulharsko, Rumunsko, Slovinsko, Švédsko.

⁵⁵ Portugalsko.

⁵⁶ Írsko.

⁵⁷ Taliansko.

⁵⁸ Taliansko a Portugalsko.

⁵⁹ Írsko.

⁶⁰ Dánsko.

⁶¹ Malta.

⁶² Belgicko a Holandsko.

Jeden z postupov v prípade nesplnenia povinnosti viedol k predbežnému pozastaveniu finančných prostriedkov na kontrolu z ENRF, zatiaľ čo výsledkom overovacej misie zameranej na lov lososa v Baltskom mori bolo vykonávacie rozhodnutie o vyrovnaní prekročenej kvóty⁶³ pre jeden členský štát.

4. Kontrola rybolovu a vykonávanie spoločnej rybárskej politiky a ENRF

Nariadenie o kontrole je jedným z hlavných pilierov vykonávania spoločnej rybárskej politiky, pretože sa ním stanovujú pravidlá nahlasovania úlovkov. Tieto pravidlá sú nevyhnutné na overovanie dodržiavania každoročne prijatých obmedzení výlovu. V rokoch 2015 – 2019 Komisia zefektívnila právny proces na využívanie prevodov kvót. Okrem zlepšenia zdrojov, ktoré členské štáty vyčlenili na nahlasovanie, tento zjednodušený právny postup prispel k tomu, že systém prevodu kvót sa stal transparentnejším a účinnejším. Napriek tomu je potrebné viac pracovať na zlepšení nahlasovania prevodov a odpočtov v kontexte medzinárodných dohôd, pretože pri tomto nahlasovaní sa niekedy vyskytujú nezrovnalosti.

Vykonávanie systému EÚ na kontrolu rybolovu sa podporuje z prostriedkov ENRF⁶⁴. V rámci ENRF členské štáty spoločne vyčlenili 567,9 milióna EUR na operácie kontroly a presadzovania v rokoch 2014 – 2019. Do konca roka 2019 sa členské štáty zaviazali použiť 375,8 milióna EUR⁶⁵, čo predstavuje 66,2 % z celkového plánovaného rozpočtu ENRF na tieto opatrenia. Spomedzi rôznych typov investícií boli najčastejšie investície určené na: i) nákup, inštaláciu a vývoj technológií; ii) modernizáciu a nákup hliadkových plavidiel, lietadiel a vrtuľníkov a iii) prevádzkové náklady. Tieto tri typy investícií spolu predstavovali 70 % celkových záväzkov. Treba uviesť, že hoci priorita EÚ, pod ktorú kontrola patrí (priorita Únie 3: „Podpora vykonávania spoločnej rybárskej politiky“), má najvyššiu mieru čerpania zo všetkých rybárskych fondov, miera čerpania vo výške 46,8 % je v absolútnom vyjadrení stále nízka a Komisia dúfa, že v období 2021 – 2027 dôjde k zlepšeniu vykonávania súčasného ENRF aj nového ENRAF. V tejto súvislosti boli poskytnuté usmernenia pre programovanie ENRAF⁶⁶ a boli pridelené potenciálne rozpočtové výdavky na „zlepšenie presadzovania a kontroly rybolovu a poskytovania údajov“ vrátane vývoja a implementácie účinnej a inovatívnej technológie monitorovania rybárstva⁶⁷.

⁶³ [Ú. v. EÚ L 56, 27.2.2020, s. 1 – 3.](#)

⁶⁴ [Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1 – 66.](#)

⁶⁵ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/eu-funding-fisheries-aquaculture-and-processing-sectors-how-have-member-states-used-it-2020-12_en.

⁶⁶ [SWD\(2020\) 206 final](#) – príloha.

⁶⁷ K navrhovaným investíciám do presadzovania a kontroly patria: i) kontrola a monitorovanie povinnosti vylodiť úlovky; ii) kontrola váženia; iii) dohľad nad morskými vodami; iv) vysledovateľnosť a monitorovanie a kontrola flotily maloobjemového rybolovu a v) overovanie motora. Medzi ďalšie navrhované investície patrí REM vrátane: i) kamerového systému; ii) softvéru na automatické rozpoznávanie; iii) dronov; iv) satelitných snímok s vysokým rozlíšením; v) technológie blockchain; vi) ručného ERS a vii) zariadení a systémov na nepretržité monitorovanie výkonu motora.

5. Koordinácia s členskými štátmi, EFCA a tretími partnermi na medzinárodných fórach

Účinné a efektívne uplatňovanie systému na kontrolu rybolovu si vyžaduje neustálu interakciu a spoluprácu medzi členskými štátmi, Komisiou a EFCA. Okrem toho si vyžaduje aj spoluprácu na medzinárodnej úrovni s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, a regionálnymi organizáciami pre riadenie rybárstva.

Komisia pravidelne diskutuje o vykonávaní nariadenia o kontrole s členskými štátmi a EFCA v **skupine expertov pre kontrolu rybolovu**. Otázky presadzovania sa prerokúvajú v **expertnej skupine pre dodržiavanie pravidiel**, zatiaľ čo vývoj a implementácia IT sa prerokúvajú v **skupine expertov pre ERS a správu údajov**.

Komisia a EFCA úzko spolupracujú na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť správne vykonávanie systému na kontrolu rybolovu, výmenu informácií a údajov, ako aj účasť na rôznych stretnutiach venovaných téme kontroly rybolovu. Komisia sa zapája najmä do: i) aktivít, ktoré organizujú regionálne skupiny expertov na kontrolu a EFC s cieľom vykonávať plány spoločného nasadenia, a ii) pracovnej skupiny pre správy o elektronických inšpekciách a dohľade.

EÚ ako svetový líder v oblasti správy oceánov a bojovník v prvej línii proti NNN rybolovu aktívne podporuje lepšiu správu oceánov vrátane kontrolných opatrení. V súlade s programom medzinárodnej správy oceánov⁶⁸ **Komisia úzko spolupracuje s partnermi z celého sveta**, ako sú regionálne organizácie pre riadenie rybárstva⁶⁹ a medzinárodné organizácie⁷⁰. Komisia takisto dvojstranne spolupracuje s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ a ktoré spolupracovali s EÚ na dohodách o rybolove⁷¹, a krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, v rámci dialógov o NNN rybolove⁷² s cieľom: i) zabezpečiť dodržiavanie predpisov v oblasti rybolovu; ii) uplatňovať najnovšie normy týkajúce sa kontroly rybolovu a výmeny údajov⁷³ a iii) zabezpečiť náležité sledovanie prípadov nedodržiavania pravidiel.

6. Záver

Kontrola rybolovu je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov spoločnej rybárskej politiky, ako aj na zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetkých prevádzkovateľov. Členské štáty

⁶⁸ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/ocean/international-ocean-governance_en. V opatrení 7 programu sa požaduje „Boj proti nezákonnému rybolovu a posilnenie globálneho udržateľného riadenia zdrojov potravy v oceánoch“. https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/ocean/international-ocean-governance_en.

⁶⁹ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/fisheries/international-agreements/regional-fisheries-management-organisations-rfmos_en.

⁷⁰ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/fisheries/international-agreements_en.

⁷¹ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/fisheries/international-agreements/sustainable-fisheries-partnership-agreements-sfpas_en.

⁷² https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/fisheries/rules/illegal-fishing_en.

⁷³ Vďaka úsiliu EÚ prijala NEAFC v novembri 2018 normu FLUX pre výmenu údajov. Komisia zároveň začala rokovania o zavedení normy UN/FLUX na rôznych dvojstranných fórach vrátane Nórska a Faerských ostrovov.

dosiahli v rokoch 2015 – 2019 pokrok vo vykonávaní nariadenia o kontrole. Zlepšenia zahŕňajú: i) modernejšie metódy kontroly vrátane zvýšeného využívania VMS a ERS na monitorovanie, kontrolu a nahlasovanie rybárskych plavidiel a ii) automatizované krížové kontroly údajov o rybolove. Členské štáty takisto vyvinuli úsilie na zlepšenie svojich sankčných systémov, hoci úroveň vykonávania týchto sankčných systémov nie je vo všetkých členských štátoch rovnaká, čo vytvára nerovnaké podmienky. Komisia a EFCA pomohli členským štátom: i) pripraviť nové IT nástroje; ii) harmonizovať svoje metodiky posudzovania rizík a iii) koordinovať na prevádzkovej úrovni. Vykonávaním ENRF sa navyše poskytla finančná podpora na kontrolu tým, že sa pomohlo s nákupom, inštaláciou a vývojom technológií a modernizáciou metód kontroly v členských štátoch.

Napriek významným zlepšeniam pretrvávajú nedostatky v uplatňovaní nariadenia o kontrole. Tieto nedostatky možno nájsť v: i) ustanoveniach o kontrole a overovaní výkonu motora; ii) vážení; iii) povinnostiach vylodiť úlovky; iv) monitorovaní a riadení vonkajšej flotily a v) sankciách. Komisia sa v nasledujúcich rokoch zameria na ďalšie vykonávanie týchto opatrení. Komisia bude takisto pokračovať v práci na presadzovaní a úplnom vykonávaní spoločnej rybárskej politiky a na účinnej kontrole a presadzovaní v súlade s poverovacím listom predsedníčky von der Leyen komisárovi Virginijusovi Sinkevičiusovi⁷⁴. Komisia okrem toho: i) overí uplatňovanie ustanovení o výsledovateľnosti v súlade so stratégiou „z farmy na stôl“; ii) overí kontrolu režimov rybolovného úsilia a iii) podporí testovanie a vývoj inteligentných technológií používaných na kontrolu, a to v súlade s Európskou zelenou dohodou. Napokon bude Komisia spolu s EFCA ďalej pracovať na: i) vypracovaní metodík posudzovania dodržiavania povinnosti vylodiť úlovky a ii) harmonizovaní metodík používaných pri realizovaní plánov odberu vzoriek na váženie. Pokiaľ ide o revíziu systému na kontrolu rybolovu, Komisia bude naďalej spolupracovať s Radou a Parlamentom na posilnení, modernizácii a objasnení súčasných pravidiel.

⁷⁴

https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/comm-cwt2019/files/commissioner_mission_letters/mission-letter-sinkevicius-2019-2024_en.pdf.